

Eyüp Sultan Camii-i Şerifi'nde

PROF. DR. M. YAŞAR KANDEMİR İLE

ŞİFÂ-İ ŞERÎF DERSLERİ

EŞ - ŞİFÂ Bİ-TA'RÎFİ HUKÛKİ'L - MUSTAFÂ

— KÂDİ İYÂZ —

155. Ders | 6.Ekim.2019, Pazar

Ders Konusu:

3. BÖLÜM: Peygamber Efendimiz'de Mutluka Bulunacak, Kesinlikle Bulunmayacak, Bulunması Sakıncalı Olmayacak Hâller veya Ona Nisbet Edilemeyecek Dünyevî İşler

1. KISIM: Peygamberimizin ve Diğer Peygamberlerin Günahlardan Korunması

KİTAPTAKİ YERİMİZ

Arapça Kaynak sf. 606 | Türkçe Şerh, Cilt.2 - sf. 527

Dersin Video, Ses Kayıtlarına
ve Kaynaklı Ders Notlarına

www.sifaiserif.com

adresinden veya karekodu okutarak
erişebilirsiniz.

Şifa-i Şerif Hakkında Kısa Bilgi:

ŞİFÂ-İ ŞERÎF gönüllerde Peygamber sevgisini tutuşturmak, onu bütün yönleriyle tanıtip anlatmak ve Müslümanlara, Sultân-ı Enbiyâ'nın haklarını savunmayı öğretmek maksadıyla yaklaşık dokuz asır önce Endülüslü tanınmış alim Kâdî İyâz tarafından yazılmıştır.

Eserin Türkçe Şerhi

Şifâ-i Şerîf Şerhi (3 cilt)

Prof. Dr. Mehmet Yaşar Kandemir

Tahlil Yayınları, www.tahlilyayinlari.com

الباب الأول

فِيمَا يَخْتَصُّ بِالأُمُورِ الدِّينِيَّةِ وَالْكَلامِ فِي عِصْمَةِ نَبِيِّنَا
وَسَائِرِ الأنبياءِ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ وَسَلَامُهُ

قال^(١) القاضي أبو الفضل رضي الله عنه: اعلم أن الطوارئ من التغيرات والآفات على آحاد البشر لا يخلو أن تطرأ على جسمه، أو على حواسه بغير قصد واختيار؛ كالأفراض والأسقام، أو تطرأ بقصد واختيار؛ وكله في الحقيقة عمل وفعل، ولكن جرى رسم المشايخ^(٢) بتفصيله إلى ثلاثة أنواع: عقد بالقلب^(٣)، وقول باللسان، وعمل بالجوارح.

وجميع البشر تطرأ عليهم الآفات والتغيرات بالاختيار وبغير الاختيار في هذه الوجوه كلها.

والنبي ﷺ - وإن كان من البشر، ويجوز على جليلته ما يجوز على جليله البشر - فقد قامت البراهين القاطعة، وتمت كلمة الإجماع على خروجه عنهم، وتنزيهه عن كثير من الآفات التي تقع على الاختيار وعلى غير الاختيار، كما سنبينه - إن شاء الله - فيما نأتي به من التفاصيل.

BİRİNCİ KISIM

PEYGAMBERİMİZİN VE DİĞER PEYGAMBERLERİN GÜNAHLARDAN KORUNMASI

Sevgili Okuyucu!

İnsanların bedenleri ve duyu organları üzerinde meydana gelen hastalıklar ve elemeler, ya onlar istemeden veya istedikleri için olur.¹ Gerek isteyerek gerekse istemeyerek meydana gelen rahatsızlıklar birer fiil ve ameldir. Âlimler bunları üçe ayırır:

1. Kalbin niyeti ve kararıyla olanlar.
2. Dil ile söylenenler.
3. Organlarla işlenenler.

Bütün insanların kendi istekleriyle veya istemedikleri hâlde başlarına gelen felâketler veya nimetler bu üç hâl ile ilgilidir.

Resûl-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem her ne kadar bir insan ise de, insanın başına gelebilecek çeşitli hâllerin onun başına da gelmesi câiz ve mümkün ise de, onun bu konuda diğer insanlardan farklı olduğu yönünde kesin deliller bulunmaktadır; âlimler de bu konuda görüş birliği içindedir. İnşallah aşağıda bunları ayrı ayrı ele alıp açıklayacağız.

1. Bazı hastalıklar ve rahatsızlıklar, insan istemese bile Allah Teâlâ'nın dilemesi ve yaratmasıyla kendiliğinden olurken, insanın bizzat kendini veya bir başkasını yaralaması gibi olaylar da kendileri istediği için olur.

فصل

فِي حُكْمِ عَقْدِ قَلْبِ النَّبِيِّ ﷺ (١) مِنْ وَقْتِ نُبُوَّتِهِ

اعلم - مَنَحَنَا اللهُ وَإِيَّاكَ تَوْفِيقَهُ - أَنَّ مَا تَعَلَّقَ مِنْهُ بِطَرِيقِ التَّوْحِيدِ ، وَالْعِلْمِ بِاللَّهِ وَصِفَاتِهِ ، وَالْإِيمَانِ بِهِ ، وَبِمَا أُوحِيَ إِلَيْهِ ، فَعَلَى غَايَةِ الْمَعْرِفَةِ ، وَوُضُوحِ الْعِلْمِ وَالْيَقِينِ ، وَالْإِنْتِفَاءِ عَنِ الْجَهْلِ بِشَيْءٍ مِنْ ذَلِكَ ، [أ]و الشك أو الرّيب فيه ، وَالْعَصْمَةِ مِنْ كُلِّ مَا يُضَادُّ الْمَعْرِفَةَ بِذَلِكَ وَالْيَقِينَ .

هَذَا مَا وَقَعَ إِجْمَاعُ الْمُسْلِمِينَ عَلَيْهِ ، وَلَا يَصِحُّ بِالْبَرَاهِينِ الْوَاضِحَةِ أَنْ يَكُونَ فِي عُقُودِ الْأَنْبِيَاءِ (٢) سِوَاهُ ؛

فَلَا يُعْتَرَضُ عَلَى هَذَا بِقَوْلِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : ﴿ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي ﴾ [البقرة: ٢٦٠] ؛

1. Peygamberimizin Peygamber Olduğu Andan İtibaren İtikādî Durumu

Sevgili okuyucu!

Allah, bizim de senin de yardımcın olsun! Resûl-i Ekrem Efendimiz; Allah'ın birliğini, O'nun zâtını ve sıfatlarını, O'na îmân etmeyi ve kendisine vahyedilenlerle ilgili her şeyi en mükemmel mânada biliyordu ve Cenâb-ı Hakk'a bütün kalbiyle îmân ediyordu. Bu konulardaki bilgisi son derece net ve güçlüydü; bilmediği, bu hususta şüphe ve tereddüt ettiği hiçbir şey yoktu. Çünkü Allah Teâlâ, Resûl-i Ekrem'ini, sözünü ettiğimiz bu konuları en üstün mânada, kesin ve sağlam birşekilde bilmemekten korumuştur.

Bütün Müslümanlar, Peygamber Efendimiz'in bu konulara dâir bilgisi ve inancıyla ilgili olarak söylediklerimizi aynen kabul ederler. Diğer peygamberlerin bu konulardaki bilgi ve inancının da aynı olduğu, aksi bir durumun aslâ söz konusu olamayacağı açık ve kesin delillerle ispatlanmıştır.

Hiç kimse Hz. İbrâhim ile ilgili şu âyet-i kerîmeyi ileri sürerek, onun Cenâb-ı Hakk'ın ölüleri diriltmesinden şüphe ettiğini söyleyip itiraz edemez: "Bir zamanlar İbrâhim 'Rabbim! Ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster!' demişti. Allah 'Yoksa inanmıyor musun?' diye sorunca, '**Elbette inanıyorum, fakat kalbim iyice kanaat getirip yatışsın diye** bunu istiyorum' dedi."¹

1. Bakara 2/260.

إِذْ لَمْ يَشُكَّ إِبْرَاهِيمُ فِي إِخْبَارِ اللَّهِ
تَعَالَى لَهُ بِإِحْيَاءِ الْمَوْتَى ، وَلَكِنْ أَرَادَ طُمَأْنِينَةَ الْقَلْبِ ، وَتَرَكَ الْمَنَازِعَةَ لِمَشَاهِدَةِ
الْإِحْيَاءِ ؛ فَحَصَلَ لَهُ الْعِلْمُ الْأَوَّلُ بِوُقُوعِهِ ، وَأَرَادَ الْعِلْمَ الثَّانِي بِكَيْفِيَّتِهِ
وَمُشَاهَدَتِهِ .

الوجه الثاني: أَنَّ إِبْرَاهِيمَ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - إِنَّمَا أَرَادَ اخْتِبَارَ مَنْزِلَتِهِ عِنْدَ رَبِّهِ ،
وَعِلْمَ إِجَابَتِهِ دَعْوَتَهُ بِسُؤَالِ ذَلِكَ مِنْ رَبِّهِ ؛ وَيَكُونُ قَوْلُهُ [تَعَالَى]: ﴿أَوَلَمْ تَوْمِنْ﴾
[البقرة: ٢٦٠]؛ أَيِ تَصَدَّقَ بِمَنْزِلَتِكَ مِنِّي ، وَخُلَّتْكَ ، وَاصْطَفَاكَ؟

Bu Âyetin Altı Yorumu

Birinci Yorum: Hz. İbrâhim: “Rabbim! Ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster!” derken, Cenâb-ı Hak’ın (dünyada ve âhirette) ölüleri dirilteceğinden kesinlikle şüphe etmemiş, ancak ölüleri nasıl dirilttiğini gözleriyle görerek kalbinin buna iyice kanaat getirmesini istemiş, gönlündeki tedirginliğin büsbütün yatışmasını arzu etmiştir. Allah Teâlâ ona “ölüleri dirilttiğini” söyleyince, Hz. İbrâhim bunu kesin bir şekilde (ilme’l-yakîn) bilip öğrenmiştir. Fakat o, bu diriltmenin nasıl olduğunu gözleriyle görerek ayne’l-yakîn bilgi sahibi olmak istemiştir.

Kur’ân-ı Kerim’de, yukarıdaki âyet-i kerîmenin devamında bu olay şöyle anlatılmaktadır: “Bunun üzerine Allah şöyle buyurdu: ‘Öyleyse dört tane kuş tut, onları kendine alıştır, sonra onları kesip parçala ve her parçayı bir dağın başına koy; sonra da onları çağır, koşarak sana geleceklerdir. Şunu iyi bil ki, Allah karşı konulmaz kudret sahibi ve her işi yerli yerince yapandır.’”¹

İkinci Yorum: Hz. İbrâhim, Allah Teâlâ’nın ölüleri nasıl dirilttiğini görmeyi arzu etmekle, Rabbinin nezdindeki yerini ve değerini öğrenmek, bir de bu isteğine Cenâb-ı Hak’ın cevap verip vermeyeceğini bilmek istemiştir. Kâinâtın Rabbi ona: “Ey İbrâhim! Yoksa inanmıyor musun?” diye sormakla, ‘Benim katımda yüksek bir yerinin bulunduğunu ve Benim dostum (Halilullah) olduğunu şüphe götürmeyecek şekilde bilmiyor musun?’ demek istemiştir.

1. Bakara 2/260.

الوجه الثالث: أنه سأل زيادةً يَقيِنُ وقوةً طمأنينةً ، وإن لم يكن في الأول شك؛ إذ العلوم الضرورية والنظرية^(٣) قد تتفاضل في قوتها ، وطريقتان الشكوك على الضروريات مُمتنع؛ ومَجُوزٌ في النظريات؛ فأراد الانتقال من النظر أو الخبر إلى المشاهدة والترقي من علم اليقين^(٤) إلى عين اليقين؛^(١) فليس الخبر كالمعاينة؛

“Hiçbir haber gözle görülen kadar inandırıcı olamaz” ifâdesi, “leyse’l-haberu ke’l-muâyene : Hiçbir haber gözle görmek gibi inandırıcı olamaz”² hadis-i şerîfinden iktibas edilmiştir. Resûl-i Ekrem Efendimiz bu hadisin devamında bir şeyi gözle görmenin, bilmeye ve duymaya göre ne kadar etkili olduğunu şöyle bir misâl ile anlatmıştır: “Allah Teâlâ Hz. Mûsâ’ya (Tûr Dağı’nda iken)

kavminin buzağıya taptığını (“Şunu bilesin ki Biz, senin yokluğunda kavmini imtihan ettik; Sâmirî onları yoldan çıkardı.”¹ diye) haber verince, Mûsâ Peygamber Tevrat’ın yazılı olduğu elindeki levhaları yere bırakmadı. fakat kavminin yanına gidip de onların neler yaptığını gözleriyle görünce, elindeki levhaları yere attı, levhalar da kırıldı.”²

ولهذا قال سهل بن عبد الله: سأل كُشِفَ غطاءِ العيان ليزداد بنور اليقين تمكناً في حاله .

الوجه الرابع: أنه لما احتجَّ على المشركين بأنَّ ربَّهُ يُحيي ويُميتُ طلبَ ذلك من ربِّه ، ليَصِحَّ احتجاجُهُ عَيَاناً^(٢) .

İşte bundan dolayı ünlü sûfî müfessir Sehl ibni Abdillâh et-Tüsterî (v. 283/896) şöyle demiştir:

“Hz. İbrâhim, bu konuda tam ve mükemmel bilgi sahibi olmak için, gözündeki görmeye engel olan perdenin kaldırılmasını istemiştir.”

Dördüncü Yorum: Hz. İbrâhim, Nemrut ve adamlarına karşı: “Benim Rabbim can veren ve öldürenidir.”³ diye kendi delilini ortaya koyunca, kavminin hidâyetine belki vesîle olur diye, Yüce Rabbinden ölüleri nasıl dirilttiğini göstermesini istedi.

2. Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, I, 215.

1. Tâhâ 20/85.

2. Ahmed ibni Hanbel, *Müsned*, I, 27.

3. Bakara 2/258.

الوجه الخامس: قول بعضهم: هو سؤال على طريق الأدب؛ المراد: أَقْدِرْنِي عَلَى إِحْيَاءِ الْمَوْتَى ، وقوله: ﴿لِيُطَمِّنَ قَلْبِي﴾ عن هذه الأُمْنِيَّةِ.

الوجه السادس: أنه أَرَى من نفسه الشكَّ ، وما شكَّ ، لكن لِيُجَاوَبَ فَيَرَدَّادَ قُرْبُهُ.

١٥٢٢ - وقولُ نبيِّنا عليه السلام: «نحن أحنُّ بالشكِّ من إبراهيم»^(٣): نفْيٌ لأنَّ يكونَ إبراهيمَ شكَّ ، وإبعادٌ للخواطر الضعيفة أن تَظَنَّ هذا بإبراهيم عليه السلام؛ أي نحن موقنون بالبعث ، وإحياء الله الموتى؛ فلو شكَّ إبراهيمُ لَكُنَّا أَوْلَى بالشكِّ منه؛ إمَّا على طريق الأدب ، أو أنَّ يُريدَ أُمَّتَهُ الذين يجوزُ عليهم الشكُّ ،

Beşinci Yorum: Bazı müfessirlere göre, Hz. İbrâhim'in: "Rabbim! Ölülerini nasıl dirilteceğini bana göster!"⁴ demesi, onun son derece saygılı bir dille: "Allahım! Bana ölüleri diriltecek güç ver!" temennisinden ibarettir.⁵ Yine aynı âyette Hz. İbrâhim'in: "Kalbim iyice kanaat getirip yatışsın diye bunu istiyorum." demesi, bu mucizeyi Senden, kalbimin tatmin olması ve sükûnet bulması için istiyorum anlamına gelmektedir.

Altıncı Yorum: Esasen Hz. İbrâhim, Rabbinin ölüyü dirilteceğinden hiçbir zaman şüphe etmediği hâlde, şüphesi varmış gibi görünerek Cenâb-ı Hak'ın kendisine cevap vermesini ve böylece aralarındaki yakınlığın daha da artmasını sağlamak istedi.

"Şüphe Etmekte Biz Daha Haklıyız" Hadisi

Peygamber Efendimiz: "Ölenlerin diriltilesinden şüphe etmekte biz İbrâhim'den daha haklıyız" hadîs-i şerîfiyle, Hz. İbrâhim'in bu konuda hiçbir şüphesi olmadığını anlatmak istemiştir. Bu hadisin başka anlamları da vardır:

Bunlardan biri şudur: Fahr-i Âlem Efendimiz, yeterli dinî bilgiye sahip olmayan Müslümanların, "Hz. İbrâhim şüpheye düşmüş" diye düşünmelerine meydan vermemek için böyle söylemiştir. Açıkçası Nebiyy-i Ekrem Efendimiz: "Biz peygamberler, öldükten sonra dirileceğimize ve Allah Teâlâ'nın ölüleri dirilteceğine kesin şekilde inanırız. Şâyet Hz. İbrâhim ölümlerini dirilteceğinden şüphe edecek olsaydı, biz ondan daha çok şüphe ederdik ama o bu konuda aslâ şüphe etmedi" demek istemiştir.

Bu sözün bir diğer anlamı şudur: Peygamber Efendimiz, atası olan Hz. İbrâhim'e duyduğu saygıdan dolayı böyle bir ifâde kullanmıştır. Veya bu hadiste "biz" ifâdesini kullanmakla kendisini değil, ümmetinden şüphe edebilecek olanları kastetmiştir.

4. Bakara 2/260.

5. Bu açıklamaya göre Hz. İbrâhim, bu dileğiyle, Cenâb-ı Hak'tan kendisine ölümleri diriltme mucizesi ihsân etmesini istemektedir.

أَوْ عَلَى طَرِيقِ التَّوَاضُّعِ وَالْإِشْفَاقِ إِنْ حَمَلْتَ قِصَّةَ إِبْرَاهِيمَ عَلَى اخْتِبَارِ
حَالِهِ ، أَوْ زِيَادَةِ يَقِينِهِ .

Hadisin bir açıklaması da şöyle olabilir: Şâyet Hz. İbrâhim'in: "Kalbim iyice kanaat getirip yatışsın diye bunu istiyorum" demesini Rabbine olan yakınlığını öğrenmek için veya Cenâb-ı Hakk'ın ölüleri dirilttiğine olan inancını daha da kuvvetlendirmek için söylediğini düşünecek olursan; Resûl-i Ekrem'in "Ölenlerin diriltilmesinden şüphe etmeye biz İbrâhim'den daha haklıyız" demesini de onun tevâzuuna yahut Hz. İbrâhim gibi imtîhâna çekilmekten korkmasına vermek gerekir.

"Bir zamanlar İbrâhim 'Rabbim! Ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster!' demişti. Allah 'Yoksa inanmıyormusun?' diye sorunca, 'Elbette inanıyorum, fakat kalbim iyice kanaat getirip yatışsın diye bunu istiyorum' dedi"¹ âyeti nâzil olunca, bazı Müslümanlar: "Ölülerin diriltileceğinden bizim Peygamberimiz şüphe etmediği hâlde Hz. İbrâhim şüphe etmiş" deyince, Resûl-i Ekrem Efendimiz tevâzu göstererek: "Hz. İbrâhim'den daha aşağı seviyede olduğum hâlde ölülerin diriltileceğinden ben bile şüphe etmediğime göre, Hz. İbrâhim nasıl şüphe edebilir?" anlamında "Ölenlerin diriltilmesinden şüphe etmekte biz İbrâhim'den daha haklıyız" buyurmuştur.²

1. Bakara 2/260.

2. İbnü'l-Esîr, *en-Nihâye fî garîbi'l-hadîs*, II, 495.

فَإِنْ قُلْتَ: فَمَا مَعْنَى قَوْلِهِ:

﴿فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [يونس: ٩٤ ، ٩٥].

فاحذر - ثَبَّتَ اللهُ قَلْبِي (١/١٤٢) وَقَلْبُكَ - أَنْ يَخْطُرَ بِبَالِكَ مَا ذَكَرَهُ بَعْضُ الْمُفَسِّرِينَ ، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ - أَوْ غَيْرِهِ - مِنْ إِثْبَاتِ شَكِّ النَّبِيِّ ﷺ فِيمَا أُوحِيَ إِلَيْهِ ، وَأَنَّهُ مِنَ الْبَشَرِ؛ فَمَثَلُ هَذَا لَا يَجُوزُ عَلَيْهِ جُمْلَةٌ^(١) عَلَيْهِ السَّلَامُ .

١٥٢٣ - بل قد قال ابن عباس [وغيره]: لم يشك النبي ﷺ ، ولم يسأل^(١) .

Açıklanması Gereken Bazı Âyetler

Ey okuyucu! Eğer bana, Kur'an-ı Kerim'deki şu âyetin mânası nedir diye soracak olursan:

Kâdi İyâz, buradan itibâren, bazı âyetleri okur okumaz hatıra gelebilecek olumsuz düşünceleri gidermeye ve peygamberlerin, kendilerine gelen vahiyde kesinlikle şüpheye düşmediklerini belirtmeye çalışacaktır.

﴿فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ، لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ، وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونُوا مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

“Şâyet sana indirdiğimizde bir şüphen varsa, senden önce gelen kitâbı okuyanlara sor. Elbette sana Rabbinden gerçek geldi. Öyleyse sakın şüphe edenlerden olma. Ve aslâ Allah'ın âyetlerini yalanlayanlardan da olma; yoksa mahvolup gidenlerden olursun!”¹

Ben de derim ki, bazı müfessirlerin bu âyeti açıklarken İbni Abbâs'tan veya bazı ilk devir âlimlerinden naklen ileri sürdükleri şeyi düşünmekten Cenâb-ı Hak benim kalbimi de senin kalbini de muhâfaza buyursun. Onlar şöyle demiştir: “Peygamber Efendimiz de bir insandır; bu sebeple kendisine vahyedilenlerden o da şüpheye düşebilir!” Hayır, Resûlullah Efendimiz hakkında böyle bir şey söylemek aslâ câiz değildir.

Bu görüşün tam tersine, İbni Abbâs da, başka âlimler de şöyle demişlerdir: “Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem kesinlikle şüpheye düşmemiş ve “kendisinden önce gelen kitâbı okuyanlara” yani Ehl-i Kitap'tan herhangi birine de bu konuda bir şey sormamıştır.”²

1. Yûnus 10/94-95.

2. İlgili hadis biraz aşağıda gelecektir.

ونحوه عن ابن جُبَيْر^(٢)، والحَسَن^(٣).

١٥٢٤ - وحكى قَتَادَةُ أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: «مَا أَشْكُ وَلَا أَسْأَلُ»^(٤)، وَعَامَّةُ^(٥) الْمَفْسِّرِينَ عَلَى هَذَا.

“Şüphe de Etmiyorum, Kimseye de Sormuyorum”

Bu hadisin bir benzerini tâbiîn âlimlerinden Saîd ibni Cübeyr (v. 95/714) ve Hasan-ı Basrî de (v. 110/728) rivâyet etmiştir.

Tâbiîn müfessirlerinden Katâde (v. 117/735) “Şâyet sana indirdiğimizde bir şüphen varsa”¹ âyeti hakkında Nebî sallallahu aleyhi ve sellem “Şüphe de etmiyorum, kimseye de sormuyorum” buyurduğunu nakletmiştir.² Bütün müfessirler Peygamber Efendimiz’in hem şüphe etmediği hem de kimseye bu konuda bir şey sormadığı görüşündedir.

1. Yûnus 10/94.

2. Bu hadis-i şerif için bk. Abdürrezzâk, *el-Musannef* (A'zamî), VI, 125-126, nr. 10211. Taberî, *Câmiu'l-beyân* (Şâkir), XV, 202; Süyûtî, *Menâhilü's-safâ* (Semîr), s. 215, nr. 1159.

GELECEK DERS

Tarih: 13 Ekim 2019, Pazar

Zaman: Öğle Namazından bir saat önce

Yer: Eyüp Sultan Camii-i Şerif’inde

yapılması planlanmaktadır.